

HANDLEIDING 5.0. Verantwoording Gebiedsinvesteringen Net op Zee

Deze handleiding dient enkel ter ondersteuning. De HVF-verordeningen, richtsnoeren en bestaand Europese en nationale wetgeving zijn het primair te volgen kader. Aan deze handleiding kunnen geen juridische rechten ontleend worden.

Projectteam Gebiedsinvesteringen 'Net op Zee'

April 2025

Inhoudsopgave

I.	Inleiding	4
1.1.	Leeswijzer	4
II.	Doelen, mijlpalen en verantwoordingskaders,	4
2.1.	Doelen gebiedsinvesteringen Net op Zee	4
2.2.	Mijlpalen	5
2.3.	Verantwoordingskaders.....	5
III.	Richtlijnen voor regioplannen en uitvoering.....	6
3.1.	Omschrijving van resultaten onder HVF.....	6
3.2.	Omschrijving van acties onder het Klimaatfonds	6
3.3.	Wijzigingen in de Regioplannen.....	7
3.4.	Verband tussen Regioplan en Administratieve Overeenkomst.....	7
3.5.	Terugwerkende kracht van verantwoording	8
IV.	HVF	9
4.1.	Inleiding	9
4.2.	Verzameling van gegevens volgens Artikel 22.2.d	9
4.2.1.	Gegevensverzameling eindontvanger	9
4.2.2.	Stappenplan.....	10
4.3.	Het beschermen van de belangen van de Europese Unie (BFBU)	13
4.4.	Overige regels	14
4.4.1.	Staatssteun.....	14
4.4.2.	Naleving aanbestedingsregels.....	14
4.4.3.	Rechtmatigheid en doelmatigheid	15
4.4.4.	Controleerbare administratie	15
4.4.5.	Milieu effect beoordeling (MEB).....	16
4.4.6.	Openbaar maken subsidiedossier	16
4.4.7.	Additionaliteit	17
4.5.	Communicatie en zichtbaarheidsregels.....	17
V.	Spuk en SiSa verantwoording	18
5.1.	Bevoorschotting	18
5.2.	SiSa verantwoording	18
5.3.	Kostensoorten	19
5.4.	Alle kosten exclusief BTW	19
VI.	Klimaatfonds.....	20
6.1.	Limitatie op landbouwprojecten.....	20
6.2.	CO ₂ -reductie en energie-efficiëntie bij investeringen.....	20

6.3. Overige aanbevelingen vanuit tijdelijke wet klimaatfonds	21
VII. Regiokassier – governance structuur.....	22
Bijlagen:	23
Bijlage 1. Definities	23
Bijlage 2: Is het een contract of een subsidie?.....	24
Bijlage 3: Voorbeelden van 22.2.d. verantwoording	26
Bijlage 4: Kostenverantwoording	29

I. Inleiding

In deze handleiding worden de verantwoordingseisen voor de gebiedsinvesteringen in het kader van Net op Zee (GNOZ) besproken. De tekst is opgebouwd uit verschillende hoofdstukken die de context, doelstellingen, en verantwoordingsvereisten van de investeringen verduidelijken.

1.1. Leeswijzer

- **Hoofdstuk 2:** Dit hoofdstuk geeft een korte beschrijving van de doelen van de gebiedsinvesteringen en Net op Zee, beschrijft de twee mijlpalen die zijn opgenomen in het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan (**HVP**)¹ en licht de drie verantwoordingskaders toe waaronder de gebiedsinvesteringen vallen.
- **Hoofdstuk 3:** Dit hoofdstuk beschrijft de vereisten voor de regioplannen vanuit de HVF en het Klimaatfonds en legt de procedure uit bij veranderende omstandigheden. Daarnaast wordt het verschil tussen het regioplan en de administratieve overeenkomst toegelicht.
- **Hoofdstuk 4:** Hierin worden de rapportagevereisten binnen het HVP toegelicht. Zo wordt een stappenplan behandeld voor het aanleveren van artikel 22-gegevens, evenals de overige rapportagevereisten binnen het HVP.
- **Hoofdstuk 5:** Dit hoofdstuk gaat in op de rapportageverplichtingen binnen de SPUK (SiSa).
- **Hoofdstuk 6:** Hierin worden de vereisten vanuit het Klimaatfonds verder toegelicht.
- **Hoofdstuk 7:** Dit hoofdstuk beschrijft kort de governance-structuur en de rol van de regiokassier.

II. Doelen, mijlpalen en verantwoordingskaders,

2.1. Doelen gebiedsinvesteringen Net op Zee

Nederland streeft naar een duurzame energievoorziening, met een belangrijke rol voor offshore windenergie. Voor de uitbreiding van de energie-infrastructuur wordt €1,686 miljard uit het Klimaatfonds ingezet, waarvan €500 miljoen bedoeld is voor investeringen in de regio's rondom de locaties voor windenergie op zee ('**de vijf aanlandingsregio's**'). Het doel van deze investeringen is het verbeteren van de kwaliteit van leven in deze gebieden. De vijf aanlandingsregio's zijn:

- PAWOZ-Eemshaven
- Borsele
- Maasvlakte
- Noordzeekanaalgebied
- Moerdijk/Geertruidenberg/Oosterhout en Drimmelen

De middelen worden in twee tranches beschikbaar gesteld aan de regio's: de eerste tranche bedraagt €210 miljoen inclusief btw, en de tweede tranche €249 miljoen inclusief

¹ [Definitief Nederlands Herstel- en Veerkrachtplan | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

btw. Voor deze uitgaven ontvangt Nederland in totaal €220 miljoen terug van de Europese Unie via het HVP.

2.2. Mijlpalen

Voor de gebiedsinvesteringsplannen Net op Zee zijn twee mijlpalen opgenomen in het Nederlandse HVP. Deze zijn vastgelegd in het juridisch bindende Raadsuitvoeringsbesluit².

- **Mijlpaal 17:** Ondertekening van *bestuursovereenkomsten* tussen het Ministerie van EZK en de vijf aanlandingsregio's.
- **Mijlpaal 18:** Ondertekening van *administratieve overeenkomsten* waarin acties worden vastgelegd om negatieve effecten van aanlandingen van wind op zee projecten te mitigeren (regioplannen) en de bijbehorende financieringsverplichting te waarborgen.

De afspraken in de administratieve overeenkomsten bevatten tezamen ten minste de volgende elementen:

- Geluidsbescherming voor hoogspanningsstations;
- Groene en/of recreatieve ruimten zoals bossen of parken;
- Verbetering van de lokale mobiliteitsinfrastructuur (fiets- en wandelpaden);
- Centra voor publieksvoorlichting over de energietransitie.

De Europese Unie verwacht dat de ondertekende administratieve overeenkomsten een toezegging van €200 miljoen exclusief btw bevatten voor de uitvoering van de acties zoals benoemd in de administratieve overeenkomst.

2.3. Verantwoordingskaders

Er zijn drie kaders van verantwoordingseisen en informatieverplichtingen waar deze gebiedsinvesteringen onder vallen;

- 1) **HVP:** Dit plan maakt gebruik van de Europese Herstel- en Veerkracht Faciliteit-verordening³ (HVF). De HVF stelt strenge eisen aan de verantwoording van de uitgevoerde maatregelen. Verantwoording richting de Europese Commissie loopt via twee sporen, namelijk:
 - a. het behalen van de afgesproken mijlpalen;
 - b. het beschermen van de financiële belangen van de Unie.

De regio's dienen aan het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) aan te tonen dat de afgesproken mijlpalen en acties zijn behaald. De minister van KGG rapporteert hierover aan MinFin dat op haar beurt weer rapporteert aan de EU.

- 2) **SiSa (single information, single audit).** De middelen worden vanuit het Rijk aan de regio's verstrekt middels een SPUK (Specifieke Uitkering). Hierdoor komen de verantwoordingseisen, aan de minister van BZK, middels SiSa in werking.

² Bijlage van het Nederlandse Raadsuitvoeringsbesluit, 13613/23 ADD 1 REV 1. Zie link: [pdf \(europa.eu\)](#)

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit

3) **Klimaatfonds**

De gebiedsinvesteringen worden voorgefinancierd en medegefinancierd door het Klimaatfonds, een nationaal fonds dat zich richt op klimaatdoelen. Daarom mogen de projecten binnen GNOZ niet in strijd zijn met de doelstellingen van dit fonds. Ook zijn bepaalde landbouwthema's uitgesloten van financiering.

III. Richtlijnen voor regioplannen en uitvoering

Dit hoofdstuk biedt een overzicht van de vereisten voor de regioplannen en maakt onderscheid tussen de eisen vanuit de HVF en het Klimaatfonds. Daarnaast licht het toe hoe regio's wijzigingen in hun acties kunnen doorvoeren en hoe de administratieve overeenkomst zich verhoudt tot het regioplan. Tot slot bespreekt het hoofdstuk de mogelijkheid om bepaalde uitgaven met terugwerkende kracht te verantwoorden.

3.1. Omschrijving van resultaten onder HVF

Voor projecten gefinancierd onder de HVF is het niet noodzakelijk om in detail de specifieke resultaten van de verschillende acties te omschrijven. De doelen zijn gericht op het leveren van inspanningen (prestatiegericht), niet op het behalen van meetbare eindresultaten. De administratieve overeenkomsten moeten per regio een regioplan bevatten met brede resultaatgebieden die voldoen aan de volgende vier thema's:

1. Behoud en versterking van de natuur
2. Verbeteren van de fysieke leefomgeving
3. Versterken van de regionale economie
4. Versnellen en toepassen van de (duurzame) energietransitie

Het is niet vereist om exacte locaties of specifieke projectresultaten vooraf vast te leggen. Door de resultaten breed te formuleren, blijft er voldoende flexibiliteit om acties aan te passen als een geplande actie niet uitvoerbaar blijkt. Het is wel van belang dat alle vier de elementen benoemd onder mijlpaal 18 terugkomen binnen het totaal aan acties. Dit mag echter verspreid zijn over alle regio's.

3.2. Omschrijving van acties onder het Klimaatfonds

Vanuit het Klimaatfonds gelden strengere vereisten. Hier moeten acties wél gedetailleerd worden omschreven en moeten de regio's jaarlijks rapporteren over de besteding van de middelen. De acties moeten minimaal de volgende specificaties bevatten:

- Doelstelling van de actie
- Positieve impact op de leefkwaliteit
- Beoogde resultaten
- Budget
- Implementatieperiode

Daarnaast is het verplicht om jaarlijks een update te geven van **Bijlage I en II** van de ministeriële Regeling specifieke uitkeringen gebiedsinvesteringen Net op Zee⁴ (hierna '**de Regeling**'), waarin wordt aangegeven waaraan de middelen zijn besteed.

3.3. Wijzigingen in de Regioplannen

In de uitvoering van de regioplannen kunnen wijzigingen nodig zijn door bijvoorbeeld lokale dynamiek, vergunningstrajecten of veranderende omstandigheden. De totale budgetten per regiokassier staan vast, maar de verdeling van middelen over specifieke acties en gemeenten kan veranderen.

Voor de HVF kunnen wijzigingen relatief eenvoudig worden opgevangen door de ruime omschrijvingen in de administratieve overeenkomsten.

Voor het Klimaatfonds moeten wijzigingen expliciet worden vastgelegd in de ministeriële regeling. Dit gebeurt door middel van een wijziging van de Regeling.

- Omwille van transparantie en rechtszekerheid wordt gestreefd naar maximaal één wijziging per jaar.
- Jaarlijks, te beginnen in september 2025, verstuurt de regiokassier een overzicht van de wijzigingen in Bijlage I en II.
- Vanaf 31 maart 2026 liggen de acties inhoudelijk vast, maar kunnen er nog wijzigingen plaatsvinden in:
 1. Budgetten
 2. Verdeling van middelen bij onder- of overbesteding

Voorbeeld van wijziging:

- Als een regio onderbesteding heeft in één gemeente en overbesteding in een andere, dan kan de regiokassier bedragen verschuiven. Dit moet worden vastgelegd in Bijlage II.
- Als hierdoor ook de verdeling per gemeente wijzigt, moet ook Bijlage I worden aangepast.

Belangrijk: De totaalbedragen per regiokassier blijven altijd gelijk.

3.4. Verband tussen Regioplan en Administratieve Overeenkomst

Het regioplan en de administratieve overeenkomst staan in directe relatie tot elkaar. Het **regioplan** bevat de strategische doelen en prioriteiten voor de regio, terwijl de **administratieve overeenkomst** de formele afspraken tussen de regio en het ministerie vastlegt.

Hieronder volgt een schematisch overzicht van de samenhang tussen beide documenten:

Onderdeel	Regioplan	Administratieve Overeenkomst
-----------	-----------	------------------------------

⁴ wetten.nl - Regeling - Regeling specifieke uitkeringen gebiedsinvesteringen Net op Zee - BWBR0050437

Doelstelling	Strategische richting en investeringsgebieden	Juridisch vastgelegde afspraken over financiering en uitvoering
Flexibiliteit	Ruimte voor wijzigingen binnen brede kaders	Beperkt, wijzigingen moeten formeel worden vastgelegd
Detailniveau	Algemene omschrijving van beoogde resultaten	Specifieke afspraken over financieringsstromen en eindbegunstigden
Wijzigingen	Mogelijk op basis van veranderende omstandigheden	Alleen via formele wijziging in de Regeling

3.5. Terugwerkende kracht van verantwoording

Onder de HVF-verordening (artikel 32) kunnen acties met terugwerkende kracht vanaf februari 2020 worden opgevoerd voor financiering. Dit betekent dat investeringen en projecten die sinds 1 februari 2020 zijn gestart, in aanmerking kunnen komen voor subsidie, zolang ze voldoen aan de vereisten van de HVF en correct worden verantwoord.

IV.HVF

4.1. Inleiding

De bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie bestaat uit twee hoofdsporen, zoals vastgelegd in artikel 22 van de HVF-verordening (EU) 2021/241:

1. Het verzamelen van de gegevens van de eindontvangers van middelen (art. 22.2.d)
2. Het voorkomen, opsporen en rechtzetten van de vier hoofdzonden (BFBU):
 1. Fraude
 2. Corruptie
 3. Belangenconflicten
 4. Dubbele financiering

Verder gelden de gangbare regels waar u ook nationaal aan dient te voldoen, hieronder een aantal voorbeelden:

- Geen ongeoorloofde staatssteun
- Naleving van de aanbestedingsregels
- Rechtmatigheid en doelmatigheid
- Controleerbare administratie

Daarnaast stelt de EU voorwaarden op het vlak van communicatie- en zichtbaarheidsregels.

4.2. Verzameling van gegevens volgens Artikel 22.2.d

4.2.1. Gegevensverzameling eindontvanger

Vanaf het moment dat de eerste euro wordt overgemaakt die bijdraagt aan de mijlpalen uit het HVP, moet er verantwoording afgelegd worden over wie de eindontvangers zijn (de art. 22.2.d-gegevens). Deze verantwoording dient halfjaarlijks (in totaal vijfmaal) uitgevoerd te worden in de periode van 1 juni 2024 tot en met 31 december 2026. De regiokassier verzamelt de informatie vanuit de regio en zet deze door naar KGG. KGG rapporteert hierover aan de EU.

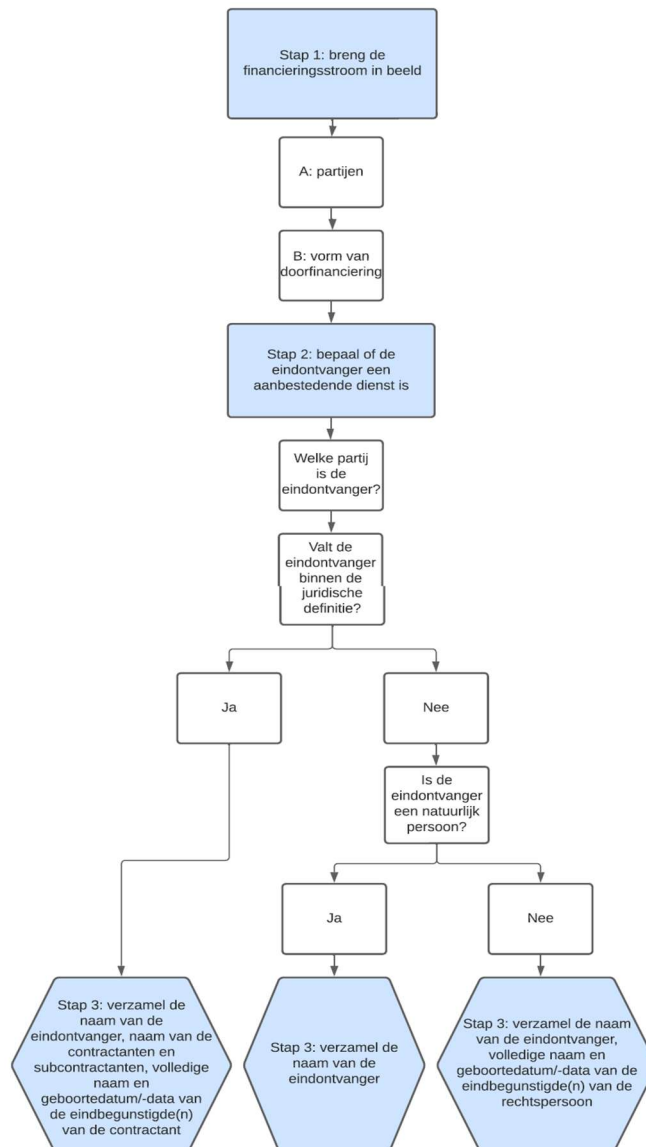
Ter ondersteuning van de regiokassiers heeft RVO een tool ontwikkeld die de regiokassiers kunnen gebruiken voor het verzamelen van de gegevens. De regiokassier zorgt ervoor dat per gemeente alle financieringsstromen in één formulier terechtkomen. Je kunt nooit te veel of te weinig informatie doorgeven. Dat wordt geregeld door het formulier. Op dinsdag 6 mei 2025 komt de link voor deze tool voor de eerste rapportage ronde beschikbaar. U heeft dan tot 9 juni 2025 om de gegevens in te voeren. Om de tool te kunnen gebruiken moeten de regiokassiers over E-herkenning niveau 2+ beschikken. Als er bij het invullen vragen zijn, kunt u die per mail stellen via netopzee@minezk.nl.

Met de verschillende gemeenten zal een Excel formulier worden gedeeld waarin ze de informatie kunnen plaatsen die de regiokassier nodig heeft voor het invullen van de tool.

Welke gegevens verzameld moeten worden, verschilt per type eindontvanger en per type financiering (contract of subsidie). In paragraaf 4.2.2 leggen we middels een stappenplan uit welke informatie verzameld dient te worden.

4.2.2. Stappenplan

Om duidelijk te maken welke data in welk geval verzameld moet worden, hanteren we het volgende stappenplan. Dit stappenplan is in schematisch weergegeven in figuur 1 en wordt daaronder stap voor stap verder uitgelegd.

Figuur 1: flowchart gegevensverzameling Art. 22.2.d

➤ **Stap 1: Breng de financieringsstroom in kaart**

De eerste stap is het in kaart brengen van de financieringsstroom. Dit gebeurt door het beantwoorden van de volgende vragen:

Vraag 1A: Naar welke partijen worden de HVF-middelen doorgezet?

De financieringsstroom begint bij KGG en vervolgens worden de gelden doorgezet naar de regio kassiers. De regiokassier zet de middelen vervolgens door naar meerdere partijen. Door alle partijen en hun onderlinge relaties in kaart te brengen, ontstaat een schematisch overzicht van de financieringsstroom.

Vraag 1B: In welke vorm worden de HVF-middelen doorgezet?

Nu alle partijen in beeld zijn, is het van belang om te achterhalen in welke vorm de HVF-middelen worden doorgezet door de regiokassier. Dit kan in de volgende twee vormen:

- Overeenkomst van opdracht (contract)
- Subsidie

De verschillen tussen beide financieringsvormen zijn toegelicht in bijlage 2.

➤ **Stap 2: Is de eindontvanger een aanbestedende dienst?**

Om deze vraag te beantwoorden dienen we eerst twee andere vragen te beantwoorden:

Vraag 2A: Welke partij is de eindontvanger?

Welke partij als eindontvanger kwalificeert, hangt af van de financieringsstroom.

- Bij een overeenkomst van opdracht is de laatste partij vóór contractering de eindontvanger.
- Bij een subsidie is de laatste partij die de subsidie ontvangt én deze niet doorzet als contract, de eindontvanger.

Vraag 2B: Valt de eindontvanger onder de definitie van een aanbestedende dienst?

Volgens het Nederlands en Europees aanbestedingsrecht is een aanbestedende dienst:

"De staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen."

Hieruit volgen drie categorieën van mogelijke aanbestedende diensten:

1. Overheden:

- De staat
- Provincies
- Gemeenten
- Waterschappen

2. Publiekrechtelijke instellingen:

Instellingen met als doel het voorzien in behoeften van algemeen belang (anders dan commerciële of industriële doeleinden), die rechtspersoonlijkheid bezitten en waarbij één van de volgende drie criteria geldt:

- a) Ze worden grotendeels gefinancierd door de overheid.
- b) Ze staan onder toezicht van de overheid.

- c) Hun bestuurders worden voor meer dan de helft door de overheid benoemd.
 - o Voorbeelden: Universiteiten, Staatsbosbeheer, De Nederlandsche Bank, de Sociaal-Economische Raad.

3. Samenwerkingsverbanden van overheden of publiekrechtelijke instellingen:

- o Bijvoorbeeld in de vorm van een BV of stichting.

N.B.: Binnen GNOZ vallen regiokassiers onder de juridische definitie van aanbestedende dienst.

In geval de eindontvanger géén aanbestedende dienst is, dient vervolgens de volgende vraag beantwoord te worden:

Vraag: Is de eindontvanger een natuurlijk persoon?

Of de eindontvanger een natuurlijk persoon is, hangt af van de juridische status van die ontvanger. Dit bepaal je door de volgende stappen te doorlopen:

Check de juridische vorm van de eindontvanger:

- Heeft de eindontvanger een KvK-nummer? → Dan is het een rechtspersoon (bijv. een bedrijf, stichting of vereniging).
- Heeft de eindontvanger geen KvK-nummer en gaat het om een individu? → Dan is het een natuurlijk persoon.

➤ **Stap 3: Verzamel de juiste data**

Nu stap 1 en 2 zijn afgerond, is duidelijk welke data verzameld moet worden op basis van artikel 22.2.d van de HVF-verordening. Dit komt doordat:

- De financieringsstroom in kaart is gebracht.
- De eindontvanger is geïdentificeerd.
- Is vastgesteld of de eindontvanger een aanbestedende dienst is.

Op basis hiervan zijn er drie mogelijke uitkomsten van het stappenplan.

Optie 1: De eindontvanger is een rechtspersoon en een aanbestedende dienst

Indien de eindontvanger van de HVF-middelen een rechtspersoon is die als aanbestedende dienst kwalificeert, moeten de volgende gegevens verzameld worden:

- Eindontvanger: naam, KvK-nummer Contractant(en) van de eindontvanger: naam, KvK-nummer
- Subcontractant(en) van de contractant(en) (indien van toepassing): naam en KvK-nummer..

Optie 2: De eindontvanger is een rechtspersoon maar geen aanbestedende dienst

Indien de eindontvanger van de HVF-middelen een rechtspersoon is, maar geen aanbestedende dienst, moeten de volgende gegevens verzameld worden:

- Eindontvanger: naam, KvK-nummer

N.B.: Bij zowel optie 1 als optie 2 geldt dat het ministerie van KGG zelf op basis van de KvK-nummers de gegevens van de eindbegunstigden ophaalt uit het UBO-register. In het geval dat de gegevens van de eindbegunstigden niet zijn te achterhalen door KGG zullen zij dit weer komen navragen bij de regio zelf.

Optie 3: De eindontvanger is een natuurlijk persoon

Indien de eindontvanger van de HVF-middelen een natuurlijk persoon is, moeten de volgende gegevens verzameld worden:

- **Eindontvanger:** volledige naam (achternaam, tussenvoegsel en voornaam) en geboortedatum (dag, maand en jaar).

Meer voorbeelden komen aan de orde in bijlage 3.

4.3. Het beschermen van de belangen van de Europese Unie (BFBU)

Het ministerie van KGG moet er voor zorgen dat de financiële belangen van de Unie worden beschermd (BFBU)⁵. Het proces rondom de borging van de BFBU is vastgelegd in het Audit & Controle hoofdstuk van het HVP (3.3). De eerste- en tweedelijns verantwoordelijkheid ligt bij het verantwoordelijke ministerie, dat zich baseert op informatie van de partners die middelen ontvangen.

De 4 hoofdzonden betreffen:

- a) Dubbele financiering
- b) Fraude
- c) Corruptie
- d) Belangenverstremgeling

Add a)

Volgens artikel 9 van de HVF mag je een project uit meerdere bronnen financieren. Cofinanciering mag zolang de kostensoorten worden onderscheiden en het duidelijk is dat er echt cofinanciering is en geen overlap in dekking

Add b en c)

Dit wordt al via de verzameling van de art. 22.2.d-gegevens geregeld. Er zijn geen verdere Europese eisen aan toegevoegd.

Add d)

Zie 4.5.2.

⁵ eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0241

4.4. Overige regels

Verder gelden ook:

De gangbare (nationale) regels, o.a.

- 1) Geen ongeoorloofde staatssteun
- 2) Naleving van de aanbestedingsregels
- 3) Rechtmatigheid en doelmatigheid
- 4) Controleerbare administratie

4.4.1. Staatssteun

Er is sprake van staatssteun wanneer voldaan wordt aan de vijf cumulatieve **staatssteuncriteria**, zoals genoemd in artikel 107, lid 1 van het VWEU:

- de steun wordt verleend aan een onderneming die een economische activiteit verricht;
- de steun wordt door staatsmiddelen bekostigd;
- deze staatsmiddelen verschaffen een economisch voordeel dat niet via normale commerciële weg zou zijn verkregen (non-marktconformiteit);
- de maatregel is selectief: het geldt voor één of enkele ondernemingen, een specifieke sector/regio;
- de maatregel vervalst de mededinging (in potentie) en (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU.

Het is aan de regio's zelf om te toetsen of er sprake is van staatssteun.

4.4.2. Naleving aanbestedingsregels

Het vastleggen van aanbestedingsdocumentatie is verplicht op grond van de aanbestedingswet 2012 ⁶. Dit is essentieel om te kunnen aantonen dat het aanbestedingsproces op zorgvuldige wijze is verlopen en dat belangenverstremming of corruptie is uitgesloten.

Voor veel aankopen is het aan te raden om gebruik te maken van een aanbestedingsprocedure. Hoewel er geen wettelijke verplichting geldt om bij opdrachten onder de €50.000 een formele offerteprocedure te volgen, wordt geadviseerd om ook in deze gevallen minimaal drie prijsopgaven op te vragen en deze zorgvuldig te documenteren.

In deze handleiding worden de twee meest gangbare aanbestedingsprocedures behandeld:

- Aanbestedingen van €50.000 tot €221.000
- Aanbestedingen boven de €221.000

1) Aanbestedingen > EURO 50.000 en < Euro 221.000

⁶ wetten.nl - Regeling - Aanbestedingswet 2012 - BWBR0032203 (overheid.nl)

Niet aanbestedende diensten dienen voor opdrachten met kosten in het project gelijk aan of hoger dan EURO 50.000 de marktconformiteit aan te tonen door middel van een uitgevoerde offerteprocedure waarbij ten minste drie offertes zijn aangevraagd en beoordeeld, het doorlopen van een niet-openbare aanbestedingsprocedure of het doorlopen van een openbare aanbestedingsprocedure. Aanbestedende diensten dienen bij het plaatsen van opdrachten altijd te voldoen aan de van toepassing zijnde nationale of Europese aanbestedingsprocedures.

Documentatie voor 3 offertes vereist:

- a) Offertedocument met criteria waarop beoordeeld wordt
- b) Advertentie waarin aanbieders worden gevraagd te reageren
- c) Drie offertes
- d) Wie de offertes heeft beoordeeld met notulen van beoordelingsvergadering
- e) Aan wie de opdracht is gegund

2) Aanbestedingen > Euro 221.000

De aanbestedingen boven de Europese drempel van boven de EURO 221.000 behoren volgens de Europese aanbestedingswet te worden aanbesteed volgens de Nationale of Europese openbare procedure. Deze procedure vereist de volgende documentatie:

- a) Aanbestedingsdocument waarom gekozen is voor een nationale openbare procedure
- b) Advertentie waar aanbieders worden gevraagd te reageren
- c) Aanbestedingsdocument
- d) De offertes
- e) Criteria waarop de offertes worden beoordeeld
- f) Wie de offertes heeft beoordeeld met notulen van beoordelingsvergadering
- g) Aan wie de opdracht is gegund

Naast de hierboven genoemde procedures is er nog een groot scala aan andere aanbesteding procedures, die ook relevant kunnen zijn binnen deze context. Soms zijn er redenen te kiezen voor *enkelvoudige onderhandse procedure*, *meervoudige onderhandse procedure* of een *nationale niet-openbare procedure*

4.4.3. Rechtmatigheid en doelmatigheid

Het doel van de regionale opgave moet helder zijn;

- 1) Analyseer hoe het leefklimaat is aangetast door de aanlandingen
- 2) En argumenteer dat de geformuleerde oplossingen logisch bijdragen aan het verbeteren van het leefklimaat.
- 3) Kosten moeten in verhouding staan tot de beoogde (maatschappelijke) baten.

4.4.4. Controleerbare administratie

Medewerking aan audits

Het beschermen van de financiële belangen van de Unie en het rapporteren hierover is een vereiste bij de uitgifte van Europese financiering. De Europese Commissie, de

Europese Rekenkamer, de Auditdienst Rijk, de Algemene Rekenkamer, het Europees bureau voor fraudebestrijding en het Europees Openbaar Ministerie behouden hun recht om audits uit te voeren om te controleren of deze belangen gewaarborgd zijn. Alle betrokken partijen in de financieringsstroom zijn verplicht om mee te werken aan audits, gevraagde documenten te delen met voornoemde partijen en dienen op geen enkele wijze het auditproces te verstoren. Dit is een algehele verplichting, maar wordt deels toegelicht in artikel 22.2.(e) van de HVF-verordening. In de HVF-verordening is vastgesteld dat de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer nog tot en met 5 jaar na ondertekening van de administratieve overeenkomsten HVF-audits kunnen uitvoeren.

Beschikbaarheid van bescheiden

- Conform art. 22.2.(f) van de HVF-verordening en het Financieel Reglement van de Unie zijn lidstaten verplicht om geadviseerde documentatie die nodig is voor de bewijslast te bewaren gedurende een periode van minimaal 3 jaar voor bedragen onder de EURO 60.000, - en 5 jaar bij een bedrag groter dan EURO 60.000, -. Het is van belang om deze verplichting in samenhang te bezien met de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De partijen in de financieringsstroom dienen zich onverkort te houden aan bovenstaande bewaartermijn uit de HVF-verordening.
- Dus de regiokassier bewaart alle administratieve bescheiden die betrekking hebben op het gesubsidieerde project tot tenminste vijf jaar, gerekend vanaf 31 december van het jaar waarin de beheerautoriteit de laatste betaling aan de regiokassier verricht, dan wel tot een nader door de minister aan de regiokassier of de penvoerder schriftelijk bekend te maken termijn. Als de Europese Commissie, vanwege een gerechtelijke procedure of een met redenen omkleed verzoek de bewaartermijn schorst, maakt de minister de gevolgen voor de bewaartermijn, in de Staatscourant bekend.

4.4.5. Milieu effect beoordeling (MEB)

Volgens het HVP is een milieueffectrapportage vereist als dat volgens de wetgeving gevraagd is. Hierover is het volgende opgenomen:

Een specificatie dat een milieueffectbeoordeling (MEB) moet worden uitgevoerd overeenkomstig Richtlijn 2011/92/EU (richtlijn milieueffectbeoordeling). Wanneer een MEB is uitgevoerd, worden de vereiste mitigerende maatregelen ter bescherming van het milieu uitgevoerd. Voor locaties/werkzaamheden in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden (waaronder het Natura 2000-netwerk van beschermde gebieden, Unesco-werelderfgoedlocaties en belangrijke biodiversiteitsgebieden, alsook andere beschermde gebieden) wordt indien nodig een passende beoordeling uitgevoerd in overeenstemming met Richtlijn 2009/147/EG en Richtlijn 92/43/EEG en worden op basis van de conclusies daarvan de nodige mitigerende maatregelen geïmplementeerd.

4.4.6. Openbaar maken subsidiedossier

- Door het indienen van een aanvraag stemt de regiokassier of de penvoerder er mee in dat het subsidiedossier openbaar kan worden gemaakt.

- Informatie uit het subsidiedossier wordt niet openbaar gemaakt wanneer de informatie niet voor iedereen toegankelijk is vanwege de vertrouwelijke aard ervan, met name omdat ze verband houdt met veiligheid, openbare orde, strafrechtelijk onderzoek en de bescherming van persoonsgegevens.

4.4.7. Additionaliteit

Onder het HVP mogen enkel projecten gefinancierd worden, die niet in de plaats komen van terugkerende (of structurele) overheidsuitgaven.

4.5. Communicatie en zichtbaarheidsregels

Ontvangers van EU-financiering hebben de algemene verplichting om de zichtbaarheid van de EU uit te dragen en te verhogen. Een van de belangrijkste voorschriften in dit verband is de correcte en duidelijke weergave van het EU-logo, in combinatie met een verklaring waarin de EU-financiering wordt vermeld. Alle begunstigden, autoriteiten en uitvoerende partners die betrokken zijn bij EU-financiering moeten het EU-logo gebruiken in hun communicatie om de steun te erkennen die ze krijgen in het kader van de HVF. Het gebruiksklare EU-logo, met inbegrip van de financieringsverklaring, kan worden gedownload via het [downloadcentrum](#) van de Europese Commissie.

Het doel van de gebiedsinvesteringen is dat het rijk de bewoners compenseert voor het verlies van leef kwaliteit door de aanlandingen. KG verwacht van de regio dat men een communicatieplan ontwikkelt om effectief de inspanning van de rijksoverheid richting bewoners te communiceren.

N.B.: Dit communicatieplan wordt in het regioplan opgenomen.

- **Gebruik** van het juiste EU-logo (Europese vlag met NextGenerationEU tekst) en de financieringsverklaring [EU-embleem en de financieringsverklaring](#), :
 - In alle communicatieactiviteiten van de begunstigden in verband met de maatregel (waaronder mediarelaties, conferenties, seminars en informatiemateriaal zoals brochures, folders, posters, presentaties etc., in elektronische vorm, via traditionele of sociale media);
 - Evenals zichtbaar bij alle infrastructuur, uitrusting, voertuigen, goederen of belangrijke resultaten die met de HVF-middelen worden gefinancierd.
- **Duidelijke weergave:** Ontvangers van EU-financiering zijn verplicht te waarborgen dat het EU-logo in een bepaalde context goed te zien is. Er moet voldoende aandacht worden besteed aan, bijvoorbeeld, het formaat van het logo, de positie, de kleur en de kwaliteit ervan in overeenstemming met de context.
 - Het EU-logo moet, samen met de financieringsverklaring, een prominente plaats krijgen op alle communicatiemateriaal, waaronder drukwerk en digitale producten of websites en mobiele versies ervan, dat bedoeld is voor het publiek of voor deelnemers;
 - Het logo van de Europese Unie mag niet worden gewijzigd of samengevoegd met andere grafische elementen of teksten;
 - Indien er naast het EU-logo andere logo's worden aangebracht, moet het EU-logo ten minste even groot zijn als het grootste van de andere logo's;

- Afgezien van het EU-logo mag er geen andere visuele identiteit of visueel logo worden gebruikt om de EU-steun onder de aandacht te brengen;
- Naast het logo moet steeds voluit "Gefinancierd door de Europese Unie – NextGenerationEU" worden vermeld;

Door de plaatsing van het EU-logo mag niet de indruk worden gewerkt dat de begunstigde of derde op enige wijze aan de EU-instellingen is verbonden. Het wordt dan ook aanbevolen het EU-logo op voldoende afstand van het logo van de derde organisatie te plaatsen.

De projectresultaten worden om niet beschikbaar gesteld aan de minister of door hem aangewezen derden, en de regiokassier of de penvoerder verleent medewerking aan door de minister georganiseerde publicitaire en voorlichtingsactiviteiten gericht op de media, potentiële deelnemers van projecten en het grote publiek.

V.Spuk en SiSa verantwoording

5.1. Bevoorschotting

EZK committeert EURO 500 miljoen exclusief BTW vanuit het Klimaatfonds als bijdrage voor de gebiedsinvesteringen.

De Minister voor KGG stelt de bijdrage voor de gebiedsinvesteringen beschikbaar in de vorm van een SPUK. De regiokassier legt verantwoording af over de besteding van de SPUK op de wijze, bedoeld in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet. Deze verantwoording over de besteding van specifieke uitkeringen verloopt op een landelijk uniforme wijze via de zogeheten Sisa-bijlage (Single information, single audit). Het gaat hier om een bijlage bij de jaarrekening van een betreffende gemeente of provincie. Aangezien de Sisa-bijlage onderdeel uitmaakt van de jaarrekening, heeft de accountantsverklaring van de jaarrekening ook betrekking op de specifieke uitkeringen.

5.2. SiSa verantwoording

Een keer per jaar verwacht de Nederlandse overheid (BZK via CBS) een verantwoording van de gelden die de gemeentes en provincies krijgen. Dit geldt ook voor het geld wat ontvangen wordt vanuit het HVP-fonds. Verantwoordingseisen vanuit HVP worden ook vastgelegd in de SiSa.

De bekende SiSa verslaggeving zal hier ook gevraagd worden met de volgende indicatoren;

- Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen / R
- Cumulatieve bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen / n.v.t.
- Zijn alle acties conform het regioplan gebiedsinvesteringen Net op Zee afgerond? (Ja/Nee) / n.v.t.
- Correctie bestedingen (jaar T-1) i.v.m. SiSa tussen medeoverheden / R

5.3. Kostensoorten

De volgende, niet uitputtende lijst, van kostensoorten kunnen worden onderscheiden;

- 1) Kosten arbeid
- 2) Kosten reis en verblijfkosten
- 3) Kosten materieel
 - a. Bouw
 - b. Technisch
 - c. Etc.
- 4) Kosten onroerend goed
- 5) Kosten grondaankoop
- 6) Exploitatiekosten
- 7) Kosten Beheer en onderhoud
- 8) Overheadkosten regiokassier

In Bijlage 4 gaan we dieper in op de verantwoording van de verschillende kostensoorten.

5.4. Alle kosten exclusief BTW

De specifieke uitkering wordt niet verstrekt voor het bekostigen van de BTW die verschuldigd is over de kosten ten gevolge van de activiteiten, bedoeld in artikel 2, eerste lid, voor zover het bedrag van de BTW in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds of aftrek op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968.

De regiokassier wordt gevraagd de projectkosten uit te splitsen in BTW-plichtige en niet-BTW-plichtige kosten, zodat de storting in het BTW-Compensatiefonds kan worden berekend.

VI. Klimaatfonds

De gebiedsinvesteringen worden mede gefinancierd door het Klimaatfonds, een nationaal fonds dat zich richt op klimaatdoelen. Daarom mogen de projecten binnen de gebiedsinvestering Net op Zee niet in strijd zijn met de doelstellingen van dit fonds. Daarnaast zijn bepaalde landbouwthema's uitgesloten van financiering.

Waarom we moeten voldoen vanuit de tijdelijke wet klimaatfonds:

De tijdelijke wet klimaatfonds heeft als doel het faciliteren van maatregelen om de mondiale stijging van temperatuur en de verandering van het klimaat te beperken door middel van het beschikbaar stellen van financiële middelen voor:

1. een broeikasgas-neutrale energievoorziening in 2050;
2. het stimuleren van de implementatie van technieken voor energie-efficiëntie en het stimuleren van de toepassing van hernieuwbare energie en overige broeikasgas-reducerende technieken en maatregelen in het bedrijfsleven;
3. het stimuleren van de toepassing van technieken voor energie-efficiëntie en van hernieuwbare energie in de gebouwde omgeving.

6.1. Limitatie op landbouwprojecten

In verband dat vele provincies plannen op de plank hebben vanuit het Provinciaal Plan Landelijk Gebied (PPLG) zijn de volgende landbouwthema's uitgesloten van financiering:

- 1) emissiereductie veehouderij, want hiervoor zijn al subsidieregelingen;
- 2) emissiereductie en co2 opslag door slim landgebruik;
- 3) voedselconsumptie voedselverspilling;
- 4) innovatie en kennis op de gebieden klimaatneutrale landbouw en inrichting van land en water op vastlegging en gebruik van CO2.

Pagina 35 van het klimaatplan spreekt erover dat deze categorieën uitgesloten zijn betreffende financiering door fondsen uit de tijdelijke klimaatwet, waaronder gebiedsinvesteringen 'net op zee' onder vallen.

6.2. CO₂-reductie en energie-efficiëntie bij investeringen

Wanneer er wordt geïnvesteerd in machines of gebouwen, wordt verwacht dat deze bijdragen aan het verminderen van CO₂-uitstoot, het gebruik van hernieuwbare energie en/of een verbeterde energie-efficiëntie. Denk bijvoorbeeld aan de vervanging van een veerpont of de bouw of renovatie van een dorps huis: in dergelijke gevallen is het uitgangspunt dat de nieuwe situatie leidt tot lagere uitstoot dan voorheen, dat dorps huizen worden voorzien van hernieuwbare energiebronnen en dat eventuele productiefaciliteiten aantoonbaar efficiënter omgaan met energie dan in de oude situatie.

6.3. Overige aanbevelingen vanuit tijdelijke wet klimaatfonds

Integraliteit

Hoewel het begrip 'integraliteit' op verschillende manieren kan worden ingevuld, worden regio's aangemoedigd om bij hun gebiedsinvesteringen te streven naar een samenhangende aanpak. Dit kan door vanaf het begin af te stemmen met andere beleidsprogramma's en investeringslijnen, zodat projecten in een duidelijke bredere context worden geplaatst. Integraliteit kan zich daarbij uiten in de inhoud (bijvoorbeeld door fysieke, sociale en ecologische doelen te combineren), in het proces (door samenwerking over sectoren en bestuurslagen heen), of in de schaal (door op een gebiedsniveau te werken dat aansluit bij de aard van het vraagstuk, bijvoorbeeld over gemeentegrenzen heen). In de tweede tranche biedt het koppelen aan andere programma's extra kansen om deze integraliteit te versterken.

Participatie

Een succesvolle gebiedsinvestering is er één die gedragen wordt door de omgeving. Daarom is het belangrijk dat regioplannen tot stand komen met betrokkenheid van meer dan alleen bestuurlijke partijen. Denk aan inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en belangenbehartigers. Participatie betekent in dit kader dat deze groepen de ruimte krijgen om actief bij te dragen aan de invulling van projecten. We vragen regio's dan ook om bij de uitwerking van de plannen aandacht te besteden aan een breed en transparant participatieproces, waarbij verschillende perspectieven worden meegenomen in de besluitvorming.

VII.Regioskassier – governance structuur

Een provincie of gemeente zal namens de regio optreden als regiokassier. De regiokassier draagt er zorg voor dat de specifieke uitkering uitsluitend aan uitvoeringsactiviteiten wordt besteed, zoals die nader zijn uitgewerkt in de bestuursovereenkomsten of bijbehorende Regioplannen gebiedsinvesteringen Net op Zee. De regiokassier dient zich financieel te verantwoorden jegens de Minister voor KGG over de besteding van de gebiedsinvesteringen.

De regiokassier vervult en organiseert de volgende functies;

- Verantwoording richting KGG volgens de instructies van deze handleiding
- Toewijzen fondsen – de regiokassier wijst de fondsen toe zoals is bepaald in de beschikking
- Verantwoording van de financieringsstroom richting KGG van fondsen, bedrijven, stichtingen, private en overheidsbegunstigden)
- Toestemming verlenen om **onderbestedingen** over te hevelen naar andere acties
- Uitvoeren van de bewaarinstructies uit (4.5.4) en zet deze door naar de desbetreffende eindontvangers
- Overleggen met KGG als een actie onverhoopt **niet uitgevoerd** kan worden. Dan kan KGG de EU informeren en advies vragen hoe hier mee om te gaan.

Bijlagen:

Bijlage 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- **actie:** een door of onder verantwoordelijkheid van de voor het betrokken nationaal programma verantwoordelijke beheerautoriteit gekozen project of groep projecten, bedoeld in artikel 4, die bijdragen aan de verwezenlijking van de algemene of specifieke doelstellingen van de specifieke verordeningen;
- **additionaliteit:** Met de faciliteit moeten projecten worden ondersteund die het beginsel van additionaliteit van Uniefinanciering eerbiedigen. De faciliteit mag, behalve in naar behoren gemotiveerde gevallen, niet in de plaats komen van terugkerende nationale uitgaven (zie punt 20 verordening HVF);
- **brutoloon:** brutosalaris, inclusief eindejaarsuitkering of een beloning in de vorm van een dertiende maand, zijnde een vast bedrag of vastgesteld percentage van het salaris, dat werknemers als extra loon ontvangen, voor zover dit is geregeld in de geldende collectieve arbeidsovereenkomst of arbeidsovereenkomst, exclusief vakantiegeld, exclusief vergoedingen, bijzondere beloningen, winst- of prestatieafhankelijke uitkeringen en aanvullende werkgeverslasten;
- **deelnemer:** een natuurlijke persoon die rechtstreeks profiteert van, of deelneemt aan, het project van de regiokassier zonder dat hij belast is met het opzetten of met zowel het opzetten als het uitvoeren van de actie;
- **indirecte kosten:** kosten die, met inachtneming van de subsidiabiliteitsvereisten, bedoeld in artikel 63 van de Verordening gemeenschappelijke bepalingen, niet kunnen worden aangewezen als specifieke kosten van het project, en niet rechtstreeks verband houden met de uitvoering ervan;
- **opbrengsten:** betalingen door derden voor tijdens de uitvoering van het project gegenereerde en geleverde producten en diensten;
- **project:** het specifieke, praktische middel waarmee een regiokassier een actie geheel of gedeeltelijk uitvoert;
- **projectperiode:** periode tussen het tijdstip waarop activiteiten starten en worden beëindigd;
- **samenwerkingsverband:** verband dat geen rechtspersoonlijkheid bezit, niet zijnde een vennootschap, bestaand uit ten minste twee niet in een groep verbonden rechtspersonen, dat is opgericht ten behoeve van de uitvoering van activiteiten;
- **subsidieaanvrager:** de aanvrager van een subsidie op grond van deze regeling;
- **regiokassier:** de subsidieaanvrager aan wie op grond van deze regeling subsidie is verleend. De regiokassier is een entiteit die: de Rijksmiddelen ontvangt; de financiële administratie verzorgt; de verantwoording over de bestedingen van de middelen aflegt. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de financiële kaders, zoals verwoord in deze HVP-handleiding en de handleiding SiSa.

Bijlage 2: Is het een contract of een subsidie?

Verschil	Overeenkomst van opdracht	Subsidie
Definitie	<p>Een overheidsopdracht (art. 2.5 2014/24/EU) is een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel die tussen een of meer ondernemers en een of meer aanbestedende diensten is gesloten en die betrekking heeft op de uitvoering van werken, de levering van producten of de verlening van diensten in de zin van de richtlijn.</p> <p>Onder bezwarende titel betekent dat door de aanbestedende dienst een tegenprestatie in geld of op geld waardeerbaar dient te worden geleverd.</p>	<p>Europees recht heeft geen definitie van subsidie.</p> <p>De Awb definieert subsidie als 'de aanspraak op financiële middelen door een bestuursorgaan, verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten'</p>
Handeling	Tweezijdig: aanbod en aanvaarding à wederkerigheid (=resultaatsverplichting)	Eenzijdig: subsidiebeschikking à geen prestatieplicht in beginsel
Activiteit	Uitvoeren van werken, leveren van diensten of goederen door derden aan de overheid, meestal ten behoeve van de uitvoering van eigen taken van het bestuursorgaan à er is vaak een markt voor activiteiten, en dus concurrentie (voor de opdrachtnemer is er sprake van een commerciële activiteit)	Vaak voor activiteiten die te maken hebben met het algemeen belang, waarbij de subsidieverstrekker meestal belang heeft bij activiteiten van de individuele aanvrager ten behoeve van derden à er is bijna nooit sprake van concurrentie
Aanbestedingsplicht	Bij aangaan van de overeenkomst à vaak een aanbestedingsverplichting	Bij aangaan subsidierelatie à geen specifieke aanbestedingsverplichting. Het is vooral ter stimulering van activiteiten
Plicht vs. Recht	Geen plicht tot het gunnen van de opdracht	Recht op betaling van subsidie als aan de criteria is voldaan

Marktconform	Meest scherpe en marktconforme vergoeding	Gericht op het hoe dan ook laten verrichten van activiteiten
Initiatief	Bij opdrachtgever	Bij subsidieaanvrager
Recht	Burgerlijk recht	Bestuursrecht
Niet nakomen	Nakomen van de overeenkomst kan worden gevorderd. Er is een grote mate van wederkerigheid	Lagere subsidie of nihil vaststelling. Er is een eenzijdige aanspraak op financiële middelen, en de subsidieontvanger is niet verplicht om de activiteit uit te voeren. Afhankelijk van de criteria opgenomen in de overeenkomst.
Vergoeding en betaling	Betaald na deel van prestatie; btw verschuldigd; vergoeding van de kostprijs van de opdrachtnemer, met mogelijke winstmarge; betaling voor aan de opdrachtgever geleverde goederen of diensten	Vaak sprake van een voorschot; geen btw verschuldigd; vergoeding van een deel van de kosten, geen sprake van een winstmarge; stimuleringsbijdrage

Bijlage 3: Voorbeelden van 22.2.d. verantwoording

Voorbeeld 1: Lokaal Impact fonds Borsele

Het Lokaal Impact Fonds Borsele is een fonds dat subsidies en contracten (< €35.000) verstrekt aan lokale burgerinitiatieven ter bevordering van sociale cohesie en leefkwaliteit. Dit fonds wordt beheerd door de gemeente en valt onder het HVP.

Stap 1a: Financieringsstroom

Ministerie van KGG → Regiokassier Provincie → Gemeente Borsele → Lokaal Impact Fonds →

1. Natuurlijke personen
2. Verenigingen
3. Bedrijven

Stap 1b: Subsidie of contract?

Bij het Lokaal Impact Fonds kan het zowel om een subsidie als een contract gaan. Dit dient correct geregistreerd te worden voor een juiste gegevensverwerking.

Stap 2: Is de eindontvanger een aanbestedende dienst?

Dat hangt weer vanaf of er sprake is van een subsidie of een contract.

- Scenario 1 (subsidie): Wanneer het fonds subsidies verstrekt aan natuurlijke personen, verenigingen of bedrijven, zijn zij de eindontvanger.
- Scenario 2 (contract): Wanneer het fonds contracten afsluit met partijen, is het fonds de eindontvanger en de gemeente als fondsbeheerder een aanbestedende dienst. De partijen die middelen ontvangen via een contract, zijn de contractanten.

Stap 3: Verzamel de juiste data

Scenario 1: (subsidie):

Wat moet er gerapporteerd worden?

- Partij: Provincie Zeeland (naam)
- Partij: Lokaal Impact Fonds Borsele (naam + KvK-nummer)
- Eindontvanger:
 - a. Vereniging of bedrijf: naam + KvK-nummer.
 - a) We rapporteren over de eindbegunstigde van deze stichting of van dit bedrijf: KvK-nummeren volledige naam en geboortedatum (dag, maand en jaar).
 - b) N.B. bij een stichting is een eindbegunstigde de voorzitter, bij een bedrijf gaat het vaak over de eigenaar. In geval van twijfel neem dan contact op met de stichting. Als er dan nog geen helderheid is, neem dan contact op met RVO/KGG via netopzee@minezk.nl.
 - b. Natuurlijk persoon: volledige naam en geboortedatum (dag, maand en jaar) van deze persoon.

Scenario 2 (contract):

- Partij: Provincie Zeeland (naam)
- Eindontvanger: Lokaal Impact Fonds Borsele (naam + KvK-nummer)
- Contractanten: naam + KvK-nummer + volledige naam en geboortedatum (dag, maand jaar) van eindbegunstigden
- Eventuele (sub)contractanten: naam + KvK-nummer

Voorbeeld 2: Blauw Groene Dooradering Hogeland

De gemeente Hogeland wil twee groene gebieden met elkaar verbinden in de Oostpolder om de leefkwaliteit te verbeteren. Het fonds 'Blauw Groene Dooradering Hogeland' wordt door de gemeente opgericht en gevuld met een subsidie. Een aanbesteding wordt uitgezet om de infrastructuur te realiseren.

De opdracht wordt gegund aan 'loonbedrijf Blauwestad' voor de aanleg van waterwerken, fietspaden, wandelroutes, bankjes en aanplanten van bomen.

Stap 1a: Financieringsstroom

Ministerie van KGG -> Regiokassier Provincie -> Gemeente Hogeland -> Fonds Blauw Groene Dooradering Hogeland -> Contractanten -> mogelijk: Subcontractanten.

Stap 1b: Subsidie of contract?

Er is sprake van contracten.

Stap 2: Is de eindontvanger een aanbestedende dienst?

Het Fonds Blauwe Groene Dooradering Hogeland is de eindontvanger en wordt beheerd door de gemeente Hogeland die als aanbestedende dienst fungeert.

Stap 3: Verzamel de juiste data

Wat moeten we rapporteren?

- Partij: Provincie Groningen: (naam)
- Eindontvanger: Fonds Blauw Groene Dooradering Hogeland
 - a) Indien Stichting: naam+ KvK-nummer en de namen / geboortedatum van de voorzitter of bestuurders.
 - b) Als het een voorziening op de begroting betreft dan is de naam voldoende.
- Contractant: Loonbedrijf Blauwestad (naam + KvK-nummer + volledige naam en geboortedatum (dag, maand en jaar) van de eindbegunstigde(n))
- Eventuele subcontractanten: naam + KvK-nummer.

Voorbeeld 3: Coöperatieve zuivelfabriek

Het doel van het project is het opzetten en het bouwen van een coöperatieve zuivelfabriek. Hiertoe wordt het fonds Coöperatieve Zuivelfabriek Schiermonnikoog opgezet, waarvan de gemeente Schiermonnikoog de initiatiefnemer is. Deze stichting heeft als doel om de regionale economie te stimuleren door meer werkgelegenheid te creëren (5fte) en de sociale cohesie te versterken. Na vijf jaar moet de fabriek zelfstandig opereren als een volwaardige onderneming. De coöperatie zal uit acht leden

bestaan (veehouders die melk leveren). De stichting brengt subsidies in ten behoeve van het financieren van:

1. 50% van de bouwkosten van de zuivelfabriek inclusief de zuivelverwerkingsmachines;
2. 50% van de loonkosten van 5fte ten behoeve van management, marketing en onderhoudswerkzaamheden gedurende 5 jaar;

De eindontvanger is de Coöperatieve zuivelfabriek Schiermonnikoog

Stap 1a: Financieringsstroom:

Ministerie van KGG -> regiokassier Provincie -> Gemeente Schiermonnikoog -> Stichting Coöperatieve Zuivelfabriek Schiermonnikoog -> Coöperatieve Zuivelfabriek Schiermonnikoog -> partijen

Stap 1b: Subsidie of contract?

Binnen de gehele financieringsstroom is sprake van subsidies.

Stap 2: Is de eindontvanger een aanbestedende dienst?

- Er is sprake van een subsidie, waardoor de eindontvanger geen aanbestedende dienst is.
- De eindontvanger is de partij die als laatste een subsidie ontvangt en deze niet verder doorzet.

Stap3: Verzamel de juiste data

Wat moeten we rapporteren?

- Partij: Provincie Groningen: (naam)
- Stichting Coöperatieve Zuivelfabriek geeft subsidie door: KvK-nummer + naam van de bestuurders of voorzitter.
- Eindontvanger: Coöperatieve zuivelfabriek Schiermonnikoog (naam en eindbegunstigde(n) van de rechtspersoon: volledige naam en geboortedatum/-data (dag, maand en jaar).

Bijlage 4: Kostenverantwoording

Hieronder een handreiking hoe kosten kunnen worden onderscheiden en verantwoord. Ook de verantwoording kan op meerdere manieren gebeuren zolang de kosten maar onderscheiden worden. De gebruikelijke verantwoordingsmechanismen die provincies en gemeenten hanteren onder de Nederlandse wetgeving voldoen.

Berekening kosten van arbeid

Er zijn drie categorieën arbeidskosten te onderscheiden;

- a. Directe loonkosten van medewerkers
- b. Kosten externe arbeid
- c. Kosten van arbeid van vrijwilligers

a. Directe loonkosten

Directe loonkosten komen al snel in de categorie structurele kosten. Als provincie of gemeente kan je al snel in een situatie komen dat kosten structureel worden opgevat in plaats van incidenteel. Hetzelfde geldt voor een bedrijf of stichting.

Om te voorkomen dat je kosten niet voldoen aan de EU-eis dat kosten incidenteel behoren te zijn heb je twee keuzes;

Keuze 1: Documenteer heel duidelijk dat een werknemer ingezet wordt op een specifiek project 'Net op Zee'. Welk percentage tijd hij/zij aan een specifiek project kwijt is en welk percentage loonkosten dus op HVP verantwoord worden.

Keuze 2: De werknemer wordt betaald vanuit de overheid of een ander fonds en arbeidskosten worden niet toegeschreven aan een EU-fonds.

In geval van keuze 1 worden de voor het project gewerkte uren vermenigvuldigt met een uurtarief welke is berekend door het totale jaarlijks brutoloon, vermeerderd met een opslag van 37,5% voor werkgeverslasten te delen door 1.720 uur per jaar. Bij een parttime dienstverband wordt het aantal uren naar rato bepaald. Dit geldt voor eigen personeel. Ook mag hier de Nederlandse wetgeving betreffende uurloonberekening gevolgd worden. Belangrijk is dat de kostensoort 'directe loonkosten' kunnen worden toegeschreven aan het project 'Net op Zee'.

Minimale documentatie:

- 1) Loonstrook of bewijs salarisschaal functionaris
- 2) Ook een computersysteem met urenregistratie is geldig als verantwoording
- 3) Bewijs dat een percentage tijd van de functionaris aan het project 'Net in Zee' heeft besteed. Dit kan door middel van een document waarin staat dat werknemer X voor ...% aan project is toegewezen gedurende een gespecificeerde periode Dit is ondertekend door de betreffende manager.
- 4) Berekening toegerekende kosten

Overheadkosten kunnen worden opgenomen in het gehanteerde uurtarief. Hiervoor moet een integrale loonkostenberekening worden gemaakt.

Daarnaast is het ook mogelijk om met vaste overheadkosten te rekenen, conform de tarievenhandleiding van de Rijksoverheid.

Meer informatie hierover is te vinden in de Handleiding Overheidstarieven 2025 via de volgende link⁷:

b. Kosten externe arbeid

De voor het project gewerkte uren te vermenigvuldigen met het afgesproken uurtarief. Ook mag hier de Nederlandse wetgeving betreffende uurloonberekening gevolgd worden. Belangrijk is dat de kostensoort 'directe loonkosten' kunnen worden toegeschreven aan het project 'Net op Zee'.

Minimale documentatie:

- 1) Aanbesteding externe arbeid volgens de aanbestedingsprocedures
- 2) Contract met externe partij met uurtarief
- 3) Berekening toegerekende kosten

c. De kosten van arbeid door vrijwilligers

Vrijwilligers kunnen onder de kostenpost 'staffing' vallen. Zeker als het incidenteel werk is, levert dit geen probleem op. Hierbij worden de nationale regelingen voor vrijwilligers gevolgd.

De kosten van arbeid van vrijwilligers worden berekend volgens de regels die zijn opgenomen in het Handboek Loonheffingen van de Belastingdienst. De vrijwilliger krijgt een niet-marktconforme beloning die binnen de grenzen van de vrijwilligersregeling blijft. Van een vrijwilligersvergoeding is sprake als iemand vergoedingen of verstrekkingen krijgt met een gezamenlijke waarde van maximaal EURO 210 per maand en maximaal € 2.100 per kalenderjaar. Een belangrijk kenmerk daarbij is dat een vergoeding niet in verhouding staat tot het tijdsbeslag en de aard van het werk.

Minimale documentatie:

- 1) Uitbetaling afschrift van maximaal EURO 210 per maand
- 2) Maximaal EURO 2100 per jaar
- 3) Bewijs dat een vrijwilligersprestatie is geleverd door een presentielijst met handtekening van de dagen dat er gewerkt is

Reis en verblijfskosten

Reis en verblijfskosten van medewerkers die aan het project zijn toe te schrijven kunnen worden opgevoerd met de volgende minimale documentatie:

- 1) Ticket en/of reiskosten
 - a. Autokosten
 - i. Routenet uitdraai van route
 - ii. Datum en reden van reis
 - iii. Berekening kosten aantal km x EURO 0,21
 - b. Treinkosten/vliegkosten

⁷ [Handleiding Overheidstarieven 2025 | Kennisbank Openbaar Bestuur](#)

- i. Treinticket of vliegticket met prijs en eventueel factuur
- ii. Reden en datum van reis

8.2.1. Buitenlandse reizen

Kosten voor Buitenlandse reizen kunnen worden toegewezen volgens de provinciale en/of gemeentelijke normen en criteria.

Minimale documentatie:

- a) Zoals bovenstaand in 8.2.

Kosten van materieel

Kosten die betrekking hebben op het gebruik van materieel gebaseerd op huur, leasing, aankoop of afschrijving van aangekocht materieel zijn alleen subsidiabel indien zij essentieel zijn voor of direct verband houden met de uitvoering van het project en in lijn zijn met de HVF-verordening.

- De technische eigenschappen van het materieel moeten in overeenstemming zijn met de eisen van het project en met de geldende normen en standaarden.
- De keuze tussen leasing, huur of koop moet in principe altijd zijn gebaseerd op de meest economische optie.
- Aankoopkosten van materieel aangekocht tijdens de levensduur van het project van meer dan EURO 20.000 moeten overeenstemmen met de normale marktkosten en zijn in principe alleen subsidiabel op basis van afschrijvingen.
- Items van minder dan EURO 20.000 mogen eenmalig worden afgeschreven.

Minimale documentatie:

- 1) De offerteaanvraag met details technische eisen en argumenten van keuze voor huur, koop of leasing, de gevolgde procedure met tijdsplan en de criteria waarop de offerte beoordeeld wordt met punten.
- 2) Drie offertes of als er speciale omstandigheden zijn of jurisprudentie⁸ is, wordt dit gevolgd.
- 3) Criteria waarop de offertes zijn beoordeeld.
- 4) Gunningsbeslissing gemotiveerd op basis van de criteria in de offerteaanvraag.

NB: Materieel dat voor de aanvang van het project werd aangekocht, maar dat wordt gebruikt voor het project, is subsidiabel op grond van niet eerder gedane afschrijvingen voor de duur van het gebruik voor het project en in de mate waarin het daadwerkelijk voor het project wordt gebruikt. Deze kosten zijn echter niet subsidiabel wanneer het materieel oorspronkelijk werd aangekocht met overheidssubsidie.

⁸ Een pont kan door Amsterdam (100% eigenaar van GVB) aangeschaft via een optie in een door GVB in 2020 Europees aanbesteed contract. Daarbij is de 'Handreiking Publiek-publieke samenwerking en het aanbestedingsrecht' van de VNG van belang. Daarin staat dat uit de jurisprudentie van het HvJ EU op te maken is dat een horizontale samenwerkingsovereenkomst tussen aanbestedende diensten niet aanbestedingsplichtig is wanneer aan een aantal cumulatieve criteria wordt voldaan.

Kosten voor beheer en onderhoud

Kosten voor beheer en onderhoud kunnen worden verantwoord als incidentele beheerskosten. Deze kosten kunnen vanuit een fonds of stichting worden betaald, waar eenmalig een storting in wordt gedaan.

Door eenmalig geld in dit fonds te storten worden dit incidentele kosten en kunnen via de stappenplan methode van hoofdstuk 3 worden verantwoord aangevuld met de gebruikelijke verantwoordings-eisen;

Minimale documentatie:

- 1) Volg de instructies voor verantwoording arbeidskosten
- 2) Volg de instructies voor verantwoording materieel kosten
- 3) Voor een fonds volg de richtlijnen fondsen
- 4) Eventueel tenderdocumenten volgens tenderrichtlijnen

Kosten van onroerende zaken

De huur of aankoop van onroerend goed komt voor Europese subsidie in aanmerking indien:

- Er een duidelijk verband bestaat tussen de huur/koop en de doelstellingen van het betrokken project.
- Het onroerend goed is aangekocht voor een prijs die de marktwaarde niet overstijgt.
- Het onroerend goed alleen wordt gebruikt voor de uitvoering van het project. Indien dit niet het geval is, is alleen het deel van de kosten dat overeenstemt met het gebruik voor het project subsidiabel.

Vereiste documentatie:

- 1) Er is een bewijs is afgegeven door een onafhankelijke gecertificeerde taxateur of een naar behoren gemachtigd officieel orgaan, waaruit blijkt dat de prijs de marktwaarde niet overschrijdt; de onroerende zaak niet vóór de uitvoering van het project met overheidssubsidie is aangekocht; en
- 2) De onroerende zaak alleen wordt gebruikt voor het doel van het project. Indien dit niet het geval is, is alleen het deel van de aankoop van de onroerende zaak dat overeenstemt met het gebruik voor het project subsidiabel.

NB: Alleen het deel van de afschrijvingen dat overeenstemt met de duur van het gebruik tijdens het project, met de mate waarin zij daadwerkelijk voor het project worden gebruikt en dat nog niet eerder afgeschreven werd, is subsidiabel. De afschrijvingen worden lineair berekend binnen de nationale boekhoudvoorschriften die betrekking hebben op de regiokassier.

Aankoop van grond

Grond mag worden aangekocht zolang het bijdraagt aan de doelstellingen van HVF (zie 1.2.).

Aanvulling hierop is het feit dat HVF-middelen in principe alleen gebruikt mogen worden om incidentiele kosten te dekken die worden gemaakt. De aankoop van een stuk grond is een eenmalige uitgave, en kan daarom worden gefinancierd met HVF-middelen.

Minimale documentatie:

1. Een bewijs is afgegeven door een onafhankelijke gecertificeerde taxateur of een naar behoren gemachtigd officieel orgaan, waaruit blijkt dat de prijs de marktwaarde niet overschrijdt;
2. De onroerende zaak niet vóór de uitvoering van het project met overheidssubsidie is aangekocht; en
3. De onroerende zaak alleen wordt gebruikt voor het doel van het project. Indien dit niet het geval is, is alleen het deel van de aankoop van de onroerende zaak dat overeenstemt met het gebruik voor het project subsidiabel.

Exploitatiekosten

Kosten betreffende huur van kantoorruimte, software, kosten zichtbaarheid en promotie kunnen onder exploitatiekosten worden opgenomen.

Minimale documentatie:

- 1) Facturen
- 2) Bewijs dat deze kosten gemaakt zijn ten behoeve van de uitvoering van het HVP-fonds

Overheadkosten Regiokassier

De meeste regiokassiers hebben ervoor gekozen om middelen voor uitvoeringskosten te reserveren, bijvoorbeeld de provincie Groningen €5 mln, provincie Noord-Brabant € 2 mln, etc. Deze kosten hoeven voor HVF niet verantwoord te worden. HVF is alleen geïnteresseerd in de projectresultaten.

SiSa: Alle kosten die bijdragen aan het behalen van mijlpaal 18 zijn te verantwoorden als kosten voor HVF projecten. Dus bijvoorbeeld consultants die werken aan het definitieve regioplan of administratieve overeenkomst zijn dus kosten die bijdragen aan mijlpaal 18. Ook als er ambtenaren voor bijvoorbeeld 50% werken aan deze plannen, kunnen worden toegerekend aan kosten die bijdragen aan het behalen van mijlpaal 18. Ook als er zaaltjes worden gehuurd om participatie vanuit de gemeenschap te organiseren zijn dit kosten die bijdragen aan mijlpaal 18. Mits de kosten goed gescheiden en verantwoord worden. Dus de gemeenteambtenaar wordt toegewezen via een document aan HVP voor 50% etc. De loonkosten worden dan voor 50% op HVP geschreven.

Fonds vereisten en mogelijkheden

Een fonds is gedefinieerd als 'Een hoeveelheid geld wat is apart gezet voor een specifiek doel'. Vaak wordt via een stichting een fonds beheerd. Maar ook als een gemeente of provincie geld in een 'voorziening' op de begroting zet voor bijvoorbeeld een dorps huis dan is dat ook een fonds.

Het HVP-fonds is nadrukkelijk bedoeld voor incidentele uitgaven. Een fonds mag daarom eenmalig gevuld worden met betrekking tot doelstellingen die passen binnen de

doelstellingen van het HVP-fonds. Het mogen geen projecten zijn die tot het normale takenpakket van de provincie of gemeente behoren, ze moeten additioneel zijn.

Om bijvoorbeeld incidentele projectuitgaven voor de toekomst te garanderen, is de oplossing om een stichting of fonds op te richten. Toekomstige uitgaven kunnen zo gecommiteerd worden via fondsen (zie ook de voorbeelden in paragraaf 3.4.). Dit mogen bv onderhouds- en beheerfondsen zijn of het geven van leningen voor geluidsisolatie of stimuleringsgelden voor het bedrijfsleven. Veel is er mogelijk zolang het additioneel is.

- **Projectfinancieringen na Q1 2026;** Als de regio nog niet precies weet hoe de financieringsstromen gaan worden, dus dat men nog niet weet via welke stichtingen, verenigingen, aanbestedingen de financiering van een project wordt gedaan. Dan is het voldoende om op Q1 2026 de projecten te specificeren en een overkoepelend fonds in te stellen van waaruit later deze projecten worden gefinancierd en van waaruit later de financieringsstromen worden vastgesteld.
- **Projectfinancieringen voor Q1 2026:** Als er al betalingen worden gedaan, als er al voor q12026 een project wordt gefinancierd of wordt uitgevoerd dan moet vanzelfsprekend de financieringsstroom bekend zijn. Dus het moet dan bekend zijn of het een aanbesteding, vereniging of stichting betreft.
- **Periode van projectfinancieringen:** Ook na Q1 2026 kunnen dus de uitgaven worden gedaan gedurende een door de regio zelf gedefinieerde periode.